

Nr 54.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1927 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om årligt understöd åt ingenjören Rudolf Isoz.

I en inom andra kammaren under nr 174 väckt motion, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har herr *Lindskog* hemställt, »att riksdagen måtte åt ingenjören *Rudolf Isoz* utbetala utöver den ersättning, som genom riksförsäkringsanstalten i enlighet med den kungl. förordningen av den 18 juni 1909 tilldelas honom, ett ytterligare för hans läkarvård avsett understöd av 500 kronor årligen, så länge det kan styrkas, att han fortfarande är i behov av dylik».

Beträffande motiveringen för yrkandet tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen med därvid fogade bilagor.

Över ifrågavarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat yttrande av riksförsäkringsanstalten. Anstaltens yttrande är jämte en därvid fogad sammanställning bilagt detta utlåtande.

I ett denna dag avgivet utlåtande, nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 179 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, jämte i ämnet väckta motioner har utskottet i huvudsak tillstyrkt Kungl. Maj:ts vid nämnda proposition fogade förslag till ny förordning om dylik ersättning.

Utskottet.

I enlighet med berörda författningsförslag skulle vid under militärtjänstgöring ådragen sjukdom, som ej förorsakats av olycksfall, under vissa förutsättningar och i viss utsträckning kunna utgivas, förutom kontant ersättning, jämväl erforderlig läkarvård jämte läkemedel. Enligt förslaget skulle vidare vid förlust av arbetsförmågan livräntetagare, vars tillstånd kräver särskild vård, med hänsyn härtill kunna erhålla högre livräntebelopp än som eljest skulle utgå.

Enligt vad utskottet i ovannämnda utlåtande nr 52 förordnat skulle den nya förordningen träda i kraft den 1 januari 1928, dock att ersättningsanspråk, grundat på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats dessförrinnan, skulle bedömas efter äldre bestämmelser.

Då ett beslut om åtgärd i den av motionären föreslagna riktningen skulle innebära, att åt de nya bestämmelserna i ett särskilt fall gäves retroaktiv verkan, har utskottet, med den ståndpunkt utskottet sålunda intagit i fråga om tiden för bestämmelsernas ikraftträdande, funnit sig böra avstyrka det i motionen framställda förslaget.

På grund av det anförda och med hänvisning i övrigt till innehållet i riksförsäkringsanstaltens utlåtande får utskottet hemställa,

att förevarande motion II:174 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 maj 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson i Stensholm, Petersson i Olovstorp, Dalberg, Ström, Andersson i Hedsta, P. A. Larsson och Bodin*;
från andra kammaren: herrar *Borggren, Winkler, Bäcklund, Olsson i Berg, Wikström, Kloo, Höglund och Heiding*.

Bilaga.

RIKSFÖRSÄKRINGSANSTALTEN.

Till Riksdagens Bankoutskott.

I skrivelse den 6 maj 1927 har Kungl. Maj:t anbefallt riks försäkringsanstalten att avgiva och till utskottet överlämna yttrande över en till utskottet hänvisad, i andra kammaren väckt motion nr 174 om årligt understöd åt ingenjören Rudolf Isoz för bestridande av kostnader för läkarbehandling.

Till åtlydnad härav får riks försäkringsanstalten anföra följande.

Med skrivelse den 1 maj 1916 överlämnade stationsbefälhavaren vid flottans station i Stockholm en av Isoz gjord framställning om tillerkännande av ersättning för lungtuberkulos, som han skulle hava ådragit sig under sin militärtjänstgöring. Enligt riks försäkringsanstaltens beslut den 15 maj 1916 förklarade anstalten, att ersättning med stöd av bestämmelserna i kungl. förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, kunde tillerkännas Isoz. På grund av särskilda, av riks försäkringsanstalten därefter meddelade beslut har till Isoz utgivits ersättning, räknat från och med den 25 mars 1916 eller från och med dagen efter det han upphört att åtnjuta underhåll och vård genom militär myndighets försorg samt avlöning av statsmedel.

I fråga om de till Isoz utgående ersättningsbeloppen tillåter sig riks försäkringsanstalten hänvisa till bifogade sammanställning. Utöver i nämnda sammanställning omförmälda ersättningsbelopp har riks försäkringsanstalten tillerkänt Isoz livränta för tiden från och med den 1 januari till och med den 30 juni 1927 efter enahanda grunder som för tiden 16 augusti 1926—31 december 1926.

För tiden från och med den 1 januari 1918 till och med den 30 juni 1923 hava på grund av särskilda kungl. kungörelser ersättningsbeloppen utgått med 50 procent förhöjning. För tiden från och med den 1 juli 1923 har sådan förhöjning utgått med 100 procent. Som av sammanställningen framgår, har Isoz tillerkänd ersättning sålunda utgått med högre belopp än vad i motionen gjorts gällande.

Någon ersättning för läkarvårdskostnader har däremot icke utgått till Isoz, då sådana kostnader *icke kunna ersättas enligt 1909 års militärsättningsförordning*.

Den framställning om understöd utöver den ersättning, som kan utgå enligt 1909 års militärsättningsförordning, vilken nu motionsvis framlagts för innevarande års riksdag, har tidigare varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning. I en till Kungl. Maj:t år 1920 ingiven ansökning anhöll nämligen Isoz på anförda skäl att utöver från riks försäkringsanstalten utgående ersättning ytterligare ett årligt understöd å 2,500 kronor måtte beredas honom. I infortrat utlåtande den 14 april 1920 hemställde riks försäkringsanstalten, att framställningen icke måtte till någon Kungl. Maj:ts åtgärd föranleda. Enligt ett den 14 maj 1920 dagtecknat ämbetsbrev till kungl. marinförvaltningen blev detta också Kungl. Maj:ts beslut.

I motionen har framhållits, att de tillerkända beloppen »redan i och för sig» utgjorde »en ytterst otillräcklig ersättning för förlorad arbetsförmåga och livslång invaliditet». Härjämte har uttalats, att största delen av de tillerkända ersättningsbeloppen åtgått och säkerligen också för framtiden komme att åtgå för gäldande av läkarbehandling, kvävgasbehandling, som Isoz vore nödsakad att i regel månatligen undergå.

Vidkommande det antal behandlingar med kvävgas, som Isoz hitintills undergått, saknas utredning härom i för riksförsäkringsanstalten tillgängliga handlingar, men då patienter av nu ifrågakarande slag i regel pläga behandlas var fjärde vecka, torde förhållandet måhända hava varit detsamma med Isoz. Enligt av riksförsäkringsanstalten under år 1926 införskaffad utredning från vederbörande ortsombud, vilken utredning i bestyrkt avskrift bifogas¹⁾, synes Isoz vid nämnda tidpunkt också hava undergått kvävgasbehandling var fjärde vecka. Anledning finnes likväl antaga, att, då kvävgasbehandlingen komplicerats med vatten i lungsåken, även längre perioder kunna hava föfunnits mellan behandlingstillfällena. Enligt nyssnämnda utredningsskrivelse har kostnaden för varje behandling beräknats uppgå till 25 à 30 kronor per gång eller alltså högst omkring 400 kronor för år. Enligt vad vederbörande läkare inom riksförsäkringsanstalten meddelat synes detta kostnadsbelopp väl högt. För personer, tillhörande Isoz betalningsklass, torde kostnaden böra beräknas till högst 10 kronor för varje behandling, vartill komma resekostnaderna, vilka icke kunna betinga några större belopp. Då emellertid Isoz synes hava undergått kvävgasbehandling å Sävsjö sanatorium, som är enskild sjukvårdsinrättning, föreligga möjligheter för att behandlingen där ställer sig högre än å de allmänna sanatorierna. Enligt riksförsäkringsanstaltens mening borde Isoz därför hava hänvänt sig till sitt länssanatorium. Det synes för övrigt, som om Isoz, under förutsättning att han kan anses såsom medellös, borde kunna erhålla omfördälda behandling avgiftsfritt på vederbörande hemortskommuns bekostnad å länssanatorium.

I det förslag, som av riksförsäkringsanstalten avgavs den 30 december 1918 angående ändrade bestämmelser om ersättning för skada, ådragen under militärtjänstgöring, vilket förslag legat till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 179 till innevarande års riksdag, hade riksförsäkringsanstalten hemställt, att kostnaderna för sjukhus- och läkarvård måtte bestridas av statsmedel, ett förslag som också upptagits av Kungl. Maj:t. Ehuruväl riksförsäkringsanstalten alltså ansett det skäligt, att kostnader av nu ifrågakarande slag gäldas av staten, vill riksförsäkringsanstalten framhålla, att ett bifall till förevarande motion, frånsett de höga kostnadsbeloppen, likväl skulle innebära en orättvisa gentemot alla dem, som på grund av nu gällande lagstiftning icke kunna tillerkännas ersättning för läkarvårdskostnader.

Riksförsäkringsanstalten kan icke heller vitsorda motionärens uttalande, att det torde få anses uteslutet, att ett bifall till förevarande motion skulle medföra några mera vittgående konsekvenser. Esomoftast föreläggas nämligen för riksförsäkringsanstalten framställningar om ersättning för lungsjukdom, ådragen på grund av militärtjänstgöring, från ersättningssökande, som undergå kvävgasbehandling, och ej sällan torde för dessa ersättningssökande den ekonomiska ställningen vara lika svår eller sämre än den, i vilken Isoz befinner sig.

Riksförsäkringsanstalten får därför hemställa, att motionen icke måtte vardas av utskottet tillstyrkt. Stockholm den 7 maj 1927.

J. MAY.

NILS KÄLLSTRÖM.

¹⁾ Här utesluten.

**Sammanställning över till Rudolf Isoz utgående ersättningsbelopp från
Riksförsäkringsanstalten.**

Ersättningstiden.		Ersättningens art.			Sammanlagda ersättningsbelopp.
Från och med den	Till och med den	Sjukhjälp per dag	Livränta per år		
			%	Belopp	
25 mars 1916	30 nov. 1918	1: 50 ¹⁾ + 0: 75 = 2: 25	—	Kronor —	Kronor 1,722: —
1 dec. 1918	17 april 1920	—	100	450: — + 225: — ²⁾ = 675: —	931: 44
18 april 1920	28 maj 1921	1: 50 + 0: 75 ²⁾ = 2: 25	—	—	913: 50
29 maj 1921	30 juni 1922	—	100	450: — + 225: — ²⁾ = 675: —	734: 95
1 juli 1922	30 juni 1923	—	75	337: 50 + 168: 75 ²⁾ = 506: 25	506: 25
1 juli 1923	15 aug. 1926	—	75	337: 50 + 337: 50 ³⁾ = 675: —	2,109: —
16 aug. 1926	31 dec. 1926	—	100	450: — + 450: — ³⁾ = 900: —	339: 46
Summa kronor					7,256: 60

¹⁾ Å förevarande belopp utgår från och med den ¹/₁ 1918 50 procents förhöjning på grundbeloppet.

²⁾ = 50 procents förhöjning på grundbeloppet.

³⁾ = 100 procents förhöjning på grundbeloppet.